

BO I ASKERSUND

ASKERSUNDS KOMMUNS INFORMATIONSTIDNING * NR 2 2013

”Att kunna fortsätta leva ett meningsfullt liv”

LÄS OM HEMTJÄNSTEN sid 8–9

YOHIO

Kommer till stan i höst sid 4

Sommarens evenemang • sid 6–7
Finfina förutsättningar för fjärlar • sid 10
Ove Sahls bygglovsskola • sid 11
Nya tidskrifter på bibblan • sid 12

Äntligen...

... har vintern har släppt sitt grepp om oss, och när tidningen sätts har vi just firat Valborg. Nu är kvällarna ljusa och långa vilket ger ny energi till allt vi har på gång.

DEN KOMMUNALA planeringsprocessen är lång kan man tycka, men det är ju så enligt lagstiftningen. Alla ska få säga sitt och tycka till om de planer som kommunen tar fram. Planen för nya Kunskaps- och kulturcentrum är antagen men överklagad, vilket gör att byggstarten blir försenad.

Projektering pågår nu för fullt för att kunna lämna in bygglovshandlingarna så snart det är möjligt. Vi gör med andra ord allt vi kan för att elever, personal och alla invånare ska ha ett nytt Kunskaps- och kulturcentrum till höstterminen 2015.

PÅ GÅNG ÄR också detaljplanen för kvarteret Verkstan. Parallellt med detta pågår arbete med de entreprenörer som ska bedriva verksamhet i en del av dessa lokaler. Går allt som det är tänkt lovar jag att detta kommer att bli ett mycket stort lyft för kommunen!

I VÅR STRÄVAN att hela tiden bli bättre och erbjuda er en god service är vi stolta att informera att vi nu har nått vårt mål för 2013 i näringslivsrankingen; Askersund är nu på 80:e plats på Svenskt Näringslivs ranking! Vi fortsätter att ta mark och har gått från plats 266 till plats 80 under en tioårsperiod. Nu gäller det att sätta ett nytt mål, varför inte plats 72 i nästa års mätning?

Madeleine Andersson
Kommunchef

Foto: Erik Gunnarsson

Vägläget!

Nu startar ett mycket omfattande arbete med förbättringar av vägarna i Askersunds kommun.

Den 18 juni är det byggstart för andra etappen av nya riksväg 49, från Gustavstorp och fram till riksväg 50. Vägarna möts i en planskild korsning, på samma plats som i dag. I samma projekt monteras mittbarriär på Rv 50 mellan Brattebro backe i söder och Rude i norr. När detta är klart har vägen 2+1-standard med 100 km/h som hastighetsgräns.

Nästa projekt blir sträckan Askersund-Skylberg-Åsbro som beräknas byggstartas

2016. Denna väg byggs i befintlig sträckning och förhoppningsvis kan sträckan Rude-Askersund komma med i samma byggprojekt.

Under 2018–2019 beräknas byggstart för den södra delen av Rv 50, från Nykyrka till Brattebro. Denna väg byggs sannolikt i helt ny sträckning.

När alltihop är klart, någon gång runt 2020, har vi alltså mittbarriär och 100 km/h från E20 vid Brändåsen till E4 vid Mjölby!

Läs mer på www.trafikverket.se/projekt

MÖT VÅRT NYA OPPOSITIONSRÅD: Per-Olof Thulin

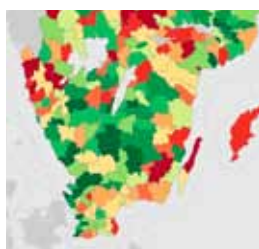
Sedan den 1 mars är Thulle, som han kallas, politiskt aktiv i Askersunds kommun. Han har en lång politisk erfarenhet som påbörjades i högerns ungdomsförbund 1966. Per-Olof har varit politiskt aktiv för moderaterna i Motala och Linköping, men även arbetat centralt med partiledning och riksdag.

Per-Olof poängterar vikten av det sociala engagemanget. Omsorgen om alla är det som han vill sätta i fokus i Askersunds kommun och det innefattar

såväl unga som gamla. Ett bra innehåll i det nya Kunskaps- och kulturcentret är av största betydelse liksom vården av äldre, anser Per-Olof.

Per-Olof är född i Västerås 1947 och bor sedan flera år i Tjuråsen, Igelbäcken.

Askersunds kommun klättrar

Vi går framåt igen i Svenskt Näringslivs företagsklimatmätning.

Läs mer på www.askersund.se/uc eller på www.foretagsklimat.se

Bästa läsare!

I DET HÄR numret av Bo i Askersund får du bland annat en hel del tips om evenemang som hör sommaren till. Du hittar också artiklar om boende och byggnation, får en inblick i hemtjänstens vardag och får stifta närmare bekantskap med högklassiga fjärrlokaler i Askersunds kommun. Vi som arbetar med tidningen önskar dig trevlig läsning och en skön sommar!

Mia Torstensson, Kommunikatör

Foto: Thomas Svensson

BO I ASKERSUND

Askersunds kommun
696 82 Askersund
E-post: bo@askersund.se • www.askersund.se

Bo i Askersund är en informationstidning för alla som bor och verkar i Askersunds kommun. Tidningen utkommer fyra gånger per år och distribueras till hushåll och företag. Du som inte bor i kommunen kan kostnadsfritt prenumerera på tidningen, antingen via e-post eller som papperstidning. Denna tidning och gamla nummer finns även som pdf-filer på hemsidan www.askersund.se/boiaskersund.

Ansvarig utgivare: Madeleine Andersson

Omslagsbild: Hemtjänstpersonal: Diana Lord, Anna Sjöholm, Camilla Gustavsson, Erica Ronell, Annika Holmberg, Angelica Jönsson, Marie-Louise Stjernberg.

Foto: Erik Gunnarsson

Grafisk form och produktion: Bild & Kultur AB

Tryck: Ljungbergs Tryckeri AB

En nygammal stadsdel tar form

Västra delen av Strandparken är under stark utveckling de närmaste åren. Kunskaps- och kulturcentrum, resecentrum och det före detta industriområdet kommer att bli en nod i staden, lika stark som torget och hamnen.

Nya bostäder och lokaler för aktiviteter

På det nuvarande industriområdet vid resecentrum pågår detaljplanering för att möjliggöra byggnation av bostäder och på sikt en idrottshall/badhus.

Dessutom planeras befintliga industrilokaler att byggas om för olika typer av aktiviteter, som vi kommer att återkomma till i senare nummer av Bo i Askersund. Ombyggnationerna av de befintliga lokalerna kan göras inom ramen för den detaljplan som gäller för området i dag och kommer att starta under året.

De nya bostäderna kommer att vara en blandning av sjöbodsliknande villor med äganderätt och lägenheter i form av såväl hyresrätter som bostadsrätter. Samtliga planeras ha sjöutsikt. Så snart denna detaljplan har vunnit laga kraft kommer vi att sälja byggrätterna för de

olika bostadshusen och byggnation kan då starta inom kort.

Så var det då det här med idrottshall/badhus. Satsningarna på en ny skola, bättre infrastruktur och nya bostäder syftar bland annat till att skapa möjligheter för ett ökat invånarantal och därmed bättre ekonomi i kommunen. Då har vi förhoppningsvis råd med en ny idrottshall eller ett badhus.

Den föreslagna detaljplanen ger möjlighet att bygga en sådan anläggning i den nuvarande industritomtens norra del, mot Norströmsgatan. Kommunens bedömning är att byggnationen kommer att dröja ett antal år, men med en färdig detaljplan kan vi bygga så snart vi har råd.

Kunskaps- och kulturcentrum fördröjt

Detaljplanen för Kunskaps- och kulturcentrum är överklagad och Länsstyrelsen har begärt överprövning på grund av detaljer kring hur saneringen av mark ska hanteras. Vi räknar med att kunna komma överens om en bra fortsatt process med Länsstyrelsen, då det finns en plan för hur saneringen kommer att göras. Överklagan-

den kan innebära att byggstarten försenas. Kommunstyrelsens ordförande Per Eriksson (S) är angelägen om att komma igång med bygget:

– Vi har ett stort behov av en ny skola och har en bra idé om hur vi kan kombinera den med andra funktioner så att vi får en bra helhet som alla invånare kan ha glädje av. Efter en lång process där vi under ett antal år har tagit in synpunkter från våra invånare och förändrat placeringen flera gånger har vi tillgodosett merparten av de inkomna synpunkterna och tagit beslut i politisk enighet. En vanlig missuppfattning som rör arbetet med detaljplanen är att själva husets arkitektur ska framgå på detaljnivå. En detaljplan reglerar markanvändning, grundläggande uppgifter som byggnadshöjd, antal våningar, taklutningar och liknande. Husets arkitektur hanteras när det är dags för ansökan om byggnadslov.

Vi räknar dock med att komma igång med byggnationen under 2014.

Henrik Olofsson
Näringslivschef

Välkommen Yohio!

Den sjuttonåriga sångaren och låtskrivaren från Sundsvall vann svenskarnas hjärtan när han på finalen i Melodifestivalen 2013 tog hem andra platsen med låten Heartbreak Hotel. Med majoriteten av svenskarnas röster kunde Yohio ändå gå hem med huvudet högt. Nu kommer han till Askersund! Vi ringde Yohio:

– Hälsa Askersundarna att jag tycker det ska bli roligt och att jag hoppas att det kommer riktigt många. Det kommer att bli spektakulärt i show-väg!

Ingrid Gunnarsson, prao på Bild & Kultur

I höstas fick Askersund sin egen lokala UNF-förening. Ordförande är Alexander Hallin Raneborn, som går i sexan på Sjöängen:

– Vi tyckte det fanns för lite att göra för unga i Askersund. Vi ville göra någonting för ungdomar, och ha kul utan att man dricker alkohol.

– För dem som inte sportar finns det inte så mycket att göra, säger Emma Hallin Raneborn, som också varit med sedan starten.

Emma och Alexander – drivna konsertarrangörer.

Den nybildade föreningen öppnade storstilat med att ta bandet "Dead by April" till Askersund strax före jul. I höst arrangerar de konserten med Yohio. Medlemmarna träffas en gång i veckan och gör något ihop. De spelar spel, bakar, åker och badar eller bowlar.

Kontakt: emma.alexander_hr@hotmail.com
www.unf.askersund.se
UNF finns på Facebook och Instagram.

UNF – Ungdomens Nykterhetsförbund

- Partipolitiskt och religiöst obundet
- Vision: En värld som är solidarisk, demokratisk och fri från droger
- Medlemmar avger medlemslöfte att leva helnyktert.
- 7400 medlemmar i Sverige i åldrarna 13–25 år
- 125 lokala föreningar
- Medlemstidningen heter Motdrag

Läs mer: www.unf.se

NÄR: 25 oktober 2013

VAR: Närlundahallen i Askersund

HUR: Är du 12–25 år och sugen på att se Yohio live? På turistbyrån i Askersund och på deras hemsida finns biljetter att köpa.

PRIS: 150 kr

Ica-handlare blev Årets företagare 2013

Vem blir det i år? Den ständiga frågan darrade i luften vid företagarrukosten i början av maj när det äntligen skulle avslöjas. Efter att ha behandlat ovanligt många nomineringar kunde juryn meddela att Annika Starkenberg och Mats Carlsson är mycket värdiga mottagare!

Utmärkelsen Årets företagare är instiftad av organisationen Företagarna och delas ut tillsammans med kommunerna i hela landet. I Askersund bjuds även föreningen Askersund i Centrum och LRF in till juryarbetet. Kriterierna för utmärkelsen bygger på att företagaren bland annat uppvisar god lönsamhet, driver sin verksamhet på ett korrekt sätt och är en god förebild. Dessa kriterier stämmer mycket väl på årets mottagare, Annika Starkenberg och Mats Carlsson som driver ICA Torghallen och ICA Jouren i Askersund samt Sojas i Vretstorp.

Utmärkelsen delades ut av Företagarnas ordförande Erik Gunnarsson och kommunstyrelsens ordförande Per Eriksson (S). Motiveringen är som traditionen bjuder avfattad på rim:

Handel med helhet såväl som detalj och utbud som gör kunden glad utan för våldsamt konkurrensbatalj med andra butiker i vår lilla stad

Nej, kunden till centrum och sedan i centrum är mantrat som ni vill befästa smidigt och snabbt, ja ni har inget väntrum utan går rakt på "varsågod nästa"

Centrum skall leva, kampropen skalla och engagemanget är stort för kundvagnsstenstråk och p-plats till alla och se, en hel del blir ju gjort!

Ett helt självpåtaget samhällsansvar som er omgivning här vill lovorda

Årets företagare samt utdelare. Foto: David Molin

Föreningar sponsras och bönderna har fått skinkorna synliggjorda

Ja Annika och Mats, ni är värda beröm för er tolkning av handels intrig. Bygg vidare, stadigt, er utvecklingsdröm på er vandring längs livets ICA-stig

Henrik Olofsson

Nyöppnar på torget

Marie Krusell bodde i Stockholm och arbetade sedan länge inom barnomsorgen. Efter att ha träffat sin sambo Peter Bernström med rötter i Åmmeberg satte tankarna fart.

Först började paret tala om ett sommarhus i Askersundstrakten men ganska snart togs beslutet att säga upp stockholmslägenheterna för att flytta ihop i Askersund. Marie hade länge haft idéer om att starta en klädaffär och nu blir även detta verklighet.

– Det känns jättespännande att kasta sig ut på egna vingar. Butiken har ett sortiment av kläder som byxor, toppar, blusar, skor, stickat och bad- och underkläder för kvinnor samt smycken och väskor. Stilen är bred med kläder och storlekar för alla, med viss inriktning mot det lite mer ungdomliga.

Vad är skillnaden mellan att bo i Askersund och i Stockholm?

– Jag uppskattar tempot som ger tid för reflektion. Här tar folk hand om varandra och hälsar när man möts på stan. I Stockholm rycks man med och blir stressad även om man inte har bråttom. Askersundarna är bra att ha att göra med och jag börjar redan känna igen folk. Staden har allt! Trakten är väldigt vacker och staden är tillräckligt liten för att vara personlig men nog stor för att vara stad. Det handlar om livskvalitet!

Text & foto, Henrik Olofsson

Marie Krusell flyttar hit och den 18 maj öppnade hon sin butik Head2Toe vid torget.

Nybyggnation av Ahnérska huset.

Lovande bygglov!

Det ljusnar på bostadsmarknaden i Askersunds kommun! Tomter säljs och nya hus dyker upp.

Första tomten är såld på Edö och mäklaren arbetar nu med flera förfrågningar. På Hammarterrassen vid Vättern söder om Hammarsundsbron är ett visningshus uppfört och dessutom har två tomter sålts. Dessa kommer att börja bebyggas under sommaren.

Flera nya hus är byggda i Bastedalen och intresset för detta område är fortsatt stort. I Åmmeberg byggs det hela tiden nya hus på områdena runt golfbanan.

Ta gärna en tur med cykel eller bil i sommar och titta på alla områden som växer fram. Kanske väcks lusten att bygga?

Det händer saker i Åsbro!

I Åsbro bygger BRA Fastigheter just nu ytterligare parhus och Åsbroföretaget L3:s Maskintjänst har köpt två tomter för att också bygga parhus på orten. Dessutom kommer ett nytt tomtområde sydost om Åsasjön att börja exploateras.

BRA Fastigheter bygger ytterligare parhus i Åsbro.

Nya lägenheter i Askersund

AskersundsBostäder bygger ett nytt hus med kommersiella lokaler i bottenplan och tre plan med totalt nio lägenheter i rådhuskvarteret. I samma kvarter byggs "gula rådhuset" om från kontor och oinredd vind till elva lägenheter. För de totalt tjugo nya lägenheterna finns drygt lika många intressenter och många av dem är inflyttare. Inga kontrakt är ännu skrivna. Preliminära kontrakt är tecknade för hela ytan för de kommersiella lokalerna.

*Text & foto, Henrik Olofsson
Näringslivschef*

Visningshus på Hammarterrassen.

Nybyggda hus vid Bastedalen.

Foto: Jennifer Toft

Turistbyråns sommartips!

BASTEDALENS KINAPARK firar 50 år i år. Under fem söndagar med start från och med 30 juni kommer det att vara aktiviteter i parken. För mer information www.bastedalenherrgard.se

LERBÄCKS TEATER fyller 10 år i år och firar detta med att sätta upp "Rasmus på Luffen", precis som första sommaren för 10 år sedan. Biljetter på www.lerbacksteater.se

Tre av traktens mest krävande **VANDRINGS-LEDER** är Mårsätter, Harge uddar och Utnäset. Under försommarens blomstringstid är vandringslederna över Snavlunda-Tjälvesta

ängar samt Kopparbergs äng i Närkesberg mycket omtyckta utflyktsmål.

NYTT FÖR I ÅR! Under sommaren kommer några av de många **MOUNTAINBIKE-LEDER** som håller på att utvecklas i vårt område, att stå klara. Passa på att ge dig ut och testa! Ledkartor och mer information kommer att finnas på www.visitaskersund.se.

NYTT FÖR I ÅR! Prova på att **GEOCACHA** med familjen. Till barnveckan (v. 28) kommer det att finnas en runda med familjevänlig geocaching i centrala Askersund.

Malin Wistrand

Nu lanserar vi den nya turistwebben

Turistwebben är nu sjösatt och full med nyttig information! Arbetet med att fortsätta fylla webbsidorna kommer att fortgå under sommaren och en bit in på hösten. En webbplats blir aldrig färdig så turistwebben kommer att fortsätta att växa och ändra form.

Den nya turistwebben är lättnavigerad och det blir nu enklare att hitta relevant information. Den innehåller också fina bilder från omgivningar och evenemang och

direktlänkar till företag och organisationer. På första sidan har vi valt att lyfta fram staden, skärgården, naturen och evenemangen. Detta är de större "reseanledningarna" till vårt område. Där finns även plats för nyheter, säsongrelaterad information samt möjlighet att puffa för kommande evenemang och händelser.

Den nya webben hittar du på adressen: www.visitaskersund.se

Malin Wistrand

Sommarens evenemang

14-15 juni Jazzfestivalen

30 juni Antikmarknaden i Åmmeberg

6 juli Lerbäcksmarken

7 juli Fagertärnsträffen

8-14 juli Barnveckan

20 juli Car and Bike Meet

3 augusti Antikmarknaden

10-11 augusti Nationell hundutställning

28 augusti Höstmarknad i Askersund

14-15 september Chokladsalongen

Foto: Tanya Lundin

Fler evenemang och mer information finner ni på hemsidan www.visitaskersund.se

SOMMARTANKAR...

Dina förväntningar på sommarsäsongen 2013?

Tips på nära utflyktsmål?

Glas & Lakrits/Bernice Andersson

– Sol och mycket turister. Sol och turister hänger nog ihop. Blir det sol så besöker man små utflyktsmål och regnar det väljer man kanske hellre Marieberg.
– Harge uddar. Jag älskar att vandra med ryggsäck och matsäck!

Hamnhuset/Anna Franzén

– Fint väder och mycket gäster.
– Stjernsunds Slott.

Askersunds Auktionskammare/ Eric Lind

– En fin sommar med växlande solsken.
– Stjernsunds slott och titta på de fina möblerna.

Tivedstorp Eco Camp/Tommy Ring

– Att det lätta rörliga friluftslivet ska blomma upp.
– Vätterns skärgård och skogarna mellan Askersund och Aspa/Olshammar kring Torksjön.

Turist- och Evenemangsbyrån

Torget, Askersund
Telefon: 0583-810 88
E-post: turistbyran@askersund.se
Hemsida: www.visitaskersund.se

Öppettider:

Måndag–fredag kl 10.00–16.30
Lunchstängt kl 12.30–13.00

Utökade sommartider:

15 juni–15 augusti alla dagar kl 10.00–18.00
17 augusti–7 september lördagar kl 10.00–14.00

Stora Hammarsundets informationsplats

18 juni–11 augusti, tisdag–söndag kl 10.00–15.00

JAZZEN SLÅR UPP PORTARNA 14–15 JUNI

Nu är det dags för Askersunds 31:a jazzfestival! I år går festivalen av stapeln den 14–15 juni. Bokar biljetter gör du på turistbyrån eller på turistbyråns webbplats, www.visitaskersund.se.

Årets program bjuder på en härlig blandning av olika jazzgenrer. Både lokala och riksända artister antrår Askersunds jazzscener. Vad sägs om tradjazz, gamla jazzklassiker och fusion jazz med mera? Allt i en skön och medryckande mix! Även barnen får sitt lystmäte genom svängiga Lekisjazz från Stockholm.

Till Landskyrkan kommer artister och musiker ur vår svenska jazzelit. Monica Borrforss sjunger Monica Zetterlund på fredagskvällen och Svante Thuresson jazzar loss tillsammans med Mjölby storband på lördagen.

Det blir mer än konserter under jazzfestivalen. Under lördagen kan du exempelvis besöka en hjulångare som lagt till i hamnen, se skummande och hisnande uppvisningar med flyboard eller utmana dig själv genom att klättra upp för ett sju meter högt klättertorn.

Ett trettiotal konserter under festivalen är helt avgiftsfria. Kom loss, jazzta loss

och bidra till folkfesten! Alla föreningar och privatpersoner hälsas välkomna att delta i jazzens stora fredagsparad och invigning. Pris till bäst utklädda paradedtagare utlovas!

Mer information och jazzprogram hittar du på: www.askersund.se/tradjazz

Lägg i båten vid Haga!

Dags att lägga i båten? Vi vill slå ett slag för ilägningsrampen på Hagaramrådet i Askersund!

Många båtägare använder fortfarande rampen på Stapelängens citycamping trots att det är långt till parkering och trångt kring rampen. Självfallet får man inte parkera båttrailerekipage på cam-

pingen! Dessutom har citycampingen problem med att båtägare är högljudda tidig morgon och sena kvällar så att gästerna störs.

Rampen på Haga dras med ett rykte om att vara felbyggd. De allra flesta båttrailers går alldeles utmärkt att använda på denna ramp, medan ett fåtal med ovanligt kort dragbom eller med mycket stora

båtar kan få vissa problem. Vattnets djup vid Hagarampen är cirka 1 meter.

Rampen på Stapelängen kommer att vara öppen i sommar mellan 08.00 och 21.00. Hagarampen är öppen dygnet runt och har en stor, fin parkering.

Henrik Olofsson

Hemtjänsten i Askersunds kommun

Den som väl lagt märke till hemtjänstens bilar ser dem överallt: vita golfar, med en blå våg av vatten i nederkanten. Här får du möta några personer som jobbar i eller använder sig av hemtjänsten.

Hela uppslaget, text och foto Maria Gunnarsson

Leg. sjuksköterska Anna-Lena Lönnquist, leg. arbetsterapeut Kerstin Jacobsson, enhetscheferna Pia Franzén och Lise Frederiksen-Bach samt centralplanerare Karin Malmberg.

– När det sviktat i hemmet, på grund av ålder, eller funktionshinder kan man ansöka om att få hjälp, säger Lise Frederiksen-Bach, som tillsammans med Pia Franzén är Askersunds hemtjänsts båda enhetschefer.

En ansökan om hemtjänst hamnar först hos kommunens två biståndshandläggare som utreder och fattar beslut. Beslutet hamnar därefter hos hemtjänsten att verkställa.

Hemtjänst kan gälla både personlig omvårdnad och det vardagliga arbetet i hemmet. Hemtjänsten erbjuder också ledsagning, dvs. att en person följer med till vårdcentralen, träningen eller på en aktivitet. Den minsta omfattningen av hemtjänst man kan ha är ett trygghetslarm.

Vissa har hemtjänst under en kort period, kanske efter en olycka. Andra har hemtjänst länge. Det är inte bara äldre som har hemtjänst, det gäller även yngre funktionshindrade eller personer som vårdas i livets slutskede.

Planering, planering, planering

Att planera en fungerande hemtjänst är en grannliga uppgift. Varje arbetsdag planeras dagen innan. Först gör varje hemtjänstgrupp sin egen detaljplanering. Därefter samkörs de fem gruppernas planeringar centralt. Kör-rutter läggs upp, behoven av personal ses över och vid behov lånar grupperna personal av varandra. Planeringen görs i ett stort planeringssystem på datorn, som hjälper till att se behov och resurser.

– Det är mycket som ska stämma, sammanfattar Pia Franzén.

– Vi samverkar med många också, tillägger Lise. Vi har till exempel ett väldigt bra samarbete med AME-tvätten. Det är också AME som kör ut en viss andel av hemtjänstens matportioner.

”Att stärka den enskilde”

Kraven på hemtjänsten har ökat, och personalen sköter även rehabilitering och

sjukvård. Lise och Pia upplever att sjukhusen skickar hem personer tidigare idag än förut, och då får hemtjänsten delegationsuppgifter från sjukvården.

– Vår uppgift är att stärka den enskilde i att leva sitt eget liv, säger Pia. Det är den personens behov som styr och vi försöker se möjligheterna som finns. Inom socialförvaltningen har vi en värdegrund som allting ska bottna i, och den bygger bland annat på delaktighet och bemötande.

I praktiken är det en komplex uppgift; personalen ställs hela tiden inför mycket skiftande situationer, olika arbetsuppgifter och personligheter. De ska också samspela med anhöriga och närstående.

Att ta emot hjälp är inte heller alltid lätt:

– Det kan vara ett svårt steg att öppna upp sin dörr och ta emot hjälp i hemmet; när någon måste acceptera att det inte funkar hemma längre. Det kräver stor respekt och lyhördhet från oss.

Hos Erna & Gösta på Storgatan

Erna och Gösta Nortelius lägenhet på Storgatan i Askersund är ljus och vetter ut mot Sundet och riksväg 50. Tv:n står på. Det handlar om kajakpaddling i soliga islandskap. Jenny från hemtjänsten har just kommit för eftermiddagens besök och snart börjar Ernas gåträning.

– Det är A och O att Erna kan gå, för kan hon gå, kan hon bo hemma, säger hennes man. Jag klarar inte att lyfta henne med min opererade höft. Erna tränar tre gånger om dagen.

Nu är hemtjänsten förutsättningen för Erna att bo kvar hemma. En höstkval för tio år sedan fick hon en stroke som tog rörligheten ur hennes högra sida, arm och ben. Hon drabbades samtidigt av afasi, som är en språkstörning. Erna får inte längre fram orden, även om hon förstår vad som sägs.

De första åtta åren efter stroken tog Gösta själv hand om sin hustru. Nu har de hemtjänst tre gånger om dagen: morgon, eftermiddag och kväll. Hemtjänsten fixar de personliga bestyren

medan Gösta sköter hemmet. Onsdagen är hans lediga dag. Då är Erna på dagvård på Västergården, och han kan koppla bort ansvaret och passa på att utträtta sina egna ärenden.

– För det mesta är det samma personer från hemtjänsten som kommer, säger han. Det är bra. De känner Erna och det är viktigt. Allt blir smidigare då.

Erna nickar.

– Som jag ser det är hemtjänsten underbemannad, fortsätter Gösta. Deras schema är snävt. Det händer lite då och då att de får larm när de är här, och måste rusa iväg. Personalen visar empati och anpassar sig till våra behov och krav. Samtidigt har de tidspress.

– Jag är över 80 år nu, och jag behöver hemtjänsten som avlastning, säger Gösta. Förut tyckte jag tiden räckte till. Men nu tar allt lite längre tid...

I yrkeslivet var Gösta Nortelius serviceansvarig på Atlas Copco och Erna var kanslist på kirurgen på USÖ.

– Om jag larmar på natten kan hemtjänsten komma in till mig direkt, med hjälp av en kod i telefonen. De behöver inte först åka och hämta en nyckel, säger Pia Sallow.

– Jag klarar mig bra hemma

På innergården där Pia Sallow bor i Askersund har pionerna börjat skjuta upp sina första vinnröda skott ur jorden. En granne sköter trädgårdsfix på gården och han brukar plantera åt Pia också, i krukorna på hennes trapp.

Pia Sallow flyttade till Askersund 2010. Då klarade hon inte längre att bo kvar i Laxå, i hyreslägenheten en trappa upp. Fastigheten var i så dåligt skick att Laxå kommun inte ville kosta på den bostadsanpassning som Pias sjukdom ropade efter.

Ehlers-Danlos syndrom, så heter den kroniska sjukdom som Pia haft sedan födseln. Hennes 18-åriga dotter har samma syndrom. Det är en sjukdom som drabbar kroppens leder:

– Tänk dig foglossning, fast värre och hela tiden, förklarar Pia. På mig är bäcken mest illa där, bindväven håller inte ihop skelettet som det ska. Det är samma sak i händerna, de små benen hoppar om varandra. En sköterska får lägga dem rätt igen...

Att något inte var som det skulle med Pias kropp, stod klart tidigt. Överrörlig i lederna, värk i kroppen och besvärliga graviditeter. Diagnosen Ehlers-Danlos syndrom fick hon långt senare.

Pia utbildade sig till beteendevetare och arbetade i många år, trots den eviga värken. Sommaren 2007 blev hon sjukskriven och då började hon använda kryckorna permanent. Idag är det rullstol som gäller, och inne i lägenheten har hon ett gåbord till hjälp.

– Sedan jag flyttade till Askersund har jag i omgångar fått mitt hem anpassat

med hjälp av kommunen och hyresvärdens, säger Pia.

Hon visar kökslådorna som rullar lätt på sina skenor, ugnen och diskmaskinen som kommit upp i bänkhöjd, och det nyckelfria låset till ytterdörren. Till dörren leder en nybyggd ramp för rullstolen.

Pia har hjälp av hemtjänsten på morgonen och kvällen. Värken gör det svårt att klara personlig hygien och att hålla lägenheten städad.

– Så bra och så fint som jag har det nu, det har jag aldrig haft förut i mitt liv, säger Pia med eftertryck. Och mycket är hemtjänstens förtjänst. Tack vare dem kan jag bo hemma. Det skulle inte gå annars! Nu klarar jag mig själv. Jag tycker jag klarar mig bra.

Sjukdomen till trots har Pia Sallow mycket på gång: hon studerar på distans och läser mycket. Böcker ligger i travar här och där i lägenheten. En diktsamling skälver i lådan och vill bli utgiven.

– Existentiell psykologi, det intresserar mig. Den hjälper mig att se på smärta i ett vidare perspektiv, säger Pia. Det är jobbigt att ha ont. Men det går att hantera.

Livskunskap

*Glädje över att bara finnas till
Lyckan över att vara mitt i livet
Sorgen över det jag inte kan vara
Ilskan över att bli prövad för hårt
Insikten om att det är nödvändigt
svider gör ont
läker*

Pia Sallow

Smart teknik i hemtjänsten

NYCKELFRI HEMTJÄNST

Med nyckelfri hemtjänst låser personalen upp dörren med en kod i mobiltelefonen. När någon larmar kan den som är närmast åka dit – utan att först

hämta en nyckel. Inloggningen i låset blir även ett kvitto på vem som varit där och när. Det är en trygghet för personalen att kunna påvisa sin närvaro hos brukaren.

TRYGGHETSLARM

Trygghetslarmet är en dosa med högtalare som står mitt i lägenheten. Larmknappen sitter i ett armband, och vid en tryckning ringer dosan upp trygghetscentralen. Man talar rakt ut i luften, och många frågor kan klaras av med ett samtal. Om den som larmar är tyst åker hemtjänstpersonalen dit.

DÖRRLARM

Man kan också montera in ett dörrlarm som går när någon går ut genom dörren. Tillsammans med brukaren och de anhöriga kan hemtjänsten göra upp att larmet ska gå ifall någon lämnar lägenheten mellan exempelvis 21.00 och 07.00.

HEMTJÄNSTEN TESTAR ELCYKLAR

De som jobbar i stan och som cyklar redan idag ska få tillgång till elcyklar under 2013.

FAKTA HEMTJÄNSTEN

- Ungefär 250–300 personer har hemtjänst i vår kommun.
- Hemtjänsten har ca 110–115 anställda och två enhetschefer.
- Det finns fem olika hemtjänstgrupper: Lerbäck, Hammar och tre i Askersund.
- En nattgrupp för hela kommunen.
- All personal utgår från Västergården vid Askersunds vårdcentral.
- Sedan januari 2013 ingår även de personliga assistenterna i hemtjänsten.

Fjärilarna gillar Askersundstrakten!

I Askersunds kommun finns gott om högklassiga fjärilslokaler, dvs. områden där fjärilsarter trivs. Områdena finns på olika platser, från Väderkvärnsbacken i stadens omedelbara närhet till Nydalen vid Östgötagränsen. Naturresevat som Tjälvesta och Harge uddar kan också uppvisa flera intressanta arter.

På flera platser runt Vättern, bland annat vid Harge uddar, flyger sandgräsfjärilen. Det är en art som verkar trivas bäst ute på klippona och är väl kamouflerad när den sätter sig i vila. Arten har kustutbredning och finns inte på några andra platser i länet.

Väderkvärnsbacken med sin blomsterprakt och sitt sydliga läge uppskattas av fjärilarna. Här sågs mindre tätelsmygare redan i början av 1990-talet. Nu har den spridit sig och kan ses i hela Askersunds kommun.

Ett område som har en fjärilsfauna utöver det vanliga är Mariedamm med omnejd. Flera vägvagns öster och söder om Rönneshytta är också intressanta. Här finns bastardsvärmare och den mindre blåvingen, som är med på rödlistan som missgynnad (nära hotad).

På slätterängen vid Tjälvesta sågs förra året tre olika arter av blåvingar samtidigt i slutet av juni. Puktörne-, silver- och

ängsblåvinge. Där bland hundkäxen fanns också sotmätaren, som tillhör en normalt nattflygande familj.

Längst ner i kommunen vid östgötagränsen ligger Nydalen, ett annat Eldorado för fjärilar. Silversmygaren är den mest exklusiva arten bland en rad värmeälskande djur. Den finns knappast bofast någon annanstans i länet.

Askersund är inte lika rikt på torvmossar som exempelvis Laxå, men i Tiveden finns Dansmossen, som kan uppvisa flera intressanta dagsfjärilsarter. Här finns bland annat ett par arter av pärlemorfjärilar, som bara flyger på mossor.

Andra dagfjärilsarter som borde kunna hittas i Askersunds kommun är violettkantad guldvinge och midsommarblåvinge – och även nya fjärilslokaler väntar på att bli upptäckta!

*Kenneth Blom, projektanställd vid
Sydnärkes miljöförvaltning*

Foto: Jan Jansson

Aspfjärilen, *Limenitis populi*, håller mest till i trädtopparna och kan påträffas lite varstans. Aspungar norr om Aspa bruk och Laxåvägen vid Dohnafors är bra lokaler. Aspfjärilen har kort flygtid och börjar visa sig kring midsommar. Vingarnas undersida ger ett exotiskt intryck.

Foto: Jan Jansson

Aurorafjärilen, *Anthocharis cardamines*, trivs vid Runsala, mellan Rönneshytta och Mariedamm. Varma år är den igång redan i slutet av april. Bästa tiden för arten är annars slutet av maj.

Foto: Jan Jansson

Makaonfjärilen, Papilio machaon, är en skicklig flygare och svår att komma nära.

Vid Ljungås, några kilometer utanför Askersund, var den en flitig besökare på tjärblomster för några år sedan. Makaonfjärilen börjar flyga nu i slutet av maj och kan beskådas fram till midsommar.

Värna Tisaren

Den försämrade vattenkvaliteten i sjön Tisaren har drivit fram ett stort vattenvårdsprojekt, under namnet Värna Tisaren.

Just nu håller tekniska förvaltningen i Askersund på att utreda möjligheten att anlägga en sjöledning för vatten och avlopp till områden runt sjön. Vi inväntar också beslut från miljödomstolen, och villkoren för utsläpp från avloppsreningsverket i Åsbro kommer troligtvis att skärpas.

Enskilda avlopp runt sjön står dock för en betydande del av utsläppen. Någon form av gemensam anläggning för vatten och avlopp är en önskvärd framtidslösning. Det gör också områdena mer attraktiva för boende. Vilken sorts anläggning som är bäst är föremål för både utredning och diskussion.

Information läggs löpande ut på www.sydnarkemiljo.se. Där finns även ett diskussionsforum. Följ oss, ta del, var aktiv!

**Projektgruppen Värna Tisaren
och Harry Lundin, Sydnärkes
miljöförvaltning**

OVE SAHL BYGGLOVSSKOLA

Ove Sahl är förvaltningschef för Sydnärkes Byggförvaltning. I detta nummer informerar han om hur du undviker böter.

LEKTION 5: HJÄLP OSS slippa ge dig böter!

Nya byggnadsaktionsavgifter gör det mycket dyrt att glömma startbeskedet när du ska bygga. (PBF kap 9 Plan- och byggförordningen 2011:338)

När du ska börja bygga räcker det inte med bara bygglov. Byggnämnden måste först utfärda ett startbesked. Om du börjar bygga innan du fått ett startbesked riskerar du höga böter.

Sydnärkes Byggförvaltning har på senare tid fått handlägga många ärenden som handlar om böter, så kallade sanktionsavgifter. Vi på byggförvaltningen ser helst att vi slipper att hantera ärenden där vi enligt lag är tvungna att utdöma sanktioner.

Läs noga vad som står i beslutet om bygglov!

Så här kan ett beslut se ut:

1. Bygglov beviljas enligt PBL kap 9 § 31.
2. Kontrollansvarig enligt PBL kap 10 §§ 9–13 godkänns.

3. Innan startbesked enligt PBL kap 10 §§ 23–25 beviljas, skall tekniskt samråd enligt PBL kap 10 § 14 utföras.
4. Kontrollplan enligt PBL kap 10 §§ 6–8 skall inlämnas och fastställas av byggnämnden.

Det är mycket viktigt att du kontrollerar om startbesked redan har beviljats, eller om det ska föregås av ett så kallat tekniskt samråd innan det kan beviljas. Vid ett tekniskt samråd diskuteras bland annat vilken kontroll som behöver finnas för att uppnå de minimikrav som samhället ställer. Inte förrän du är säker på att du har ett startbesked kan du börja bygga.

Att bygga utan startbesked kan bli dyrt

Om det du ska bygga är mindre än 150 m² är sanktionsavgiften 22 250 kronor. När det är större än 150 m² är avgiften 44 500 kronor.

Att börja bygga en stor byggnad (1200 m²) utan startbesked kostar cirka 1 379 500 kronor.

Att riva utan startbesked kan också bli dyrt. Rivning utan startbesked då det som ska rivas är mindre än 150 m² kostar 22 250 kronor. När det är större än 150 m² är sanktionsavgiften 44 500 kronor.

Bygga pool?

Att inte söka bygglov för olika byggåtgärder kan också innebära höga böter. Du behöver bland annat söka bygglov för tillbyggnad av bostadshus. Om du utan bygglov bygger en altan eller ett uterum på cirka 30 m² kan böterna bli så höga som 55 000 kronor. Du måste också ha bygglov för att bygga en pool.

Mer information hittar du på vår hemsida: www.sydnarkebygg.se

Sydnärkes
Byggförvaltning
Laxå • Askersund • Lekeberg

Ny besöksadress:
Lilla Bergsgatan 12, Askersund

Slamtömning av enskilda avlopp

Från den 1 mars 2013 tar Närkefrakt över slamtömning av enskilda avloppsbrunnar, slamavskiljare och slutna tankar i Askersunds kommun. Närkefrakt övertar också fakturering och kundtjänst. Uppdraget har tidigare skötts av SITA AB.

Nytt telefonnummer till Slamtömning för enskilda avlopp är: 019-20 63 04

Vad betyder märket?

Gångfartsområde:

Fordon får inte framföras med högre hastighet än gångfart (7 km). Du ska alltid lämna gående företräde och kunna stanna om någon kliver ut i gatan. Kör sakta – visa hänsyn! Cykel och moped är fordon!

Vi behöver fler Gode män

Vi på Sydnärkes Överförmyndarkansli söker fler Gode män. Kanske är det något för dig? Hör av dig till oss så berättar vi mer om vad uppdraget innebär!

Mejla ditt intresse till:
overformyndaren@kumla.se
Eller kontakta handläggare:
Annika Hallqvist på telefon 019-58 81 51
alt. Sonja Hermansson 019-58 85 50.

*Överförmyndaren i Askersund
kommun Johan Calais*

TIDSKRIFTSTIPS

från Askersunds bibliotek...

Anne-Marie Sundblad
Jag vill tipsa om en bildtidning! **Gasoline Magazine** är en tidskrift som har funnits i sju år men på vårt bibliotek är den ny för i år. Tidningen skapades av ett gäng svenska motorentusiaster och inriktningen är ombyggda fordon.

Här finns allt från hot rods, customs, muskelbilar och motorcyklar till racing. Det roliga är att den inte inriktar sig på en fordonstyp utan att olika typer av ombyggda fordon finns representerade.

Britt-Marie Olsson
Jag har två tips. **Opsis barnkultur** är en tidskrift om barns och ungas kultur som vänder sig till vuxna. Den handlar om det barn och ungdomar läser, tittar

på och lyssnar på. Opsis barnkultur vänder sig till alla vuxna som kommer i kontakt med barn och ungdomar. Mitt andra tips är fotbollstidningen **Goal Junior**. Den vänder sig direkt till barn och ungdomar med många bilder och korta texter om fotboll. Gillar du fotboll är det här en tidning för dig!

Annika Restadh
Jag skulle vilja tipsa om **Good news magazine**. Det är något så ovanligt som ett samhällsmagasin som lyfter positiva nyheter. Artiklarna är genom-

arbetade och har stor bredd. Tidningen försöker balansera den gängse dagstidningsbilden av att allt är nattsvart genom att belysa alla fantastiska handlingar som görs varje dag, i varje land. Man backar inte för det stora och svåra men pekar alltid på det goda.

Anita Bengtsdotter Ericsson
Jag har ett bra tips för dig som gillar att baka. Tidskriften heter **Baka** och det vattnas i munnen när man läser den! Här

får du recept på både matbröd och kakor. Bilderna är stora och inspirerande och recepten är samlade i en receptsamling i slutet av tidningen. En mycket trevlig tidning som verkligen inspirerar till bakning!

Monica Axelsson
Jag vill tipsa om tidskriften **Modern Psykologi**. I den hittar du notiser och artiklar om nya forskningar inom psykologin, presenterade på ett trevligt och lättamt

sätt. Det kan exempelvis vara artiklar om medvetande och relationer eller om uppmärksammade människor och händelser. Modern psykologi utsågs till årets tidskrift 2012 och är en tidning för både kvinnor och män.

Marie-Louise Hjelm
Vi läser är en mycket bra tidskrift för den som gillar att läsa och vill hänga med i vad som händer i litteratur och litteraturkretsar just nu. Det

är en väldigt lättäm tidskrift som ger trevliga tips och är lätt att läsa.

Presentera din förening! Boka en föreningslördag i biblioteket! Välkommen att kontakta oss för bokning på 0583-810 95.

För bibliotekens sommaröppettider 24/6–16/8 se www.askersund.se

P
rofilerna

TÄVLING!

Dessa två personer har det gemensamt att de är bra på att tala för sin vara. Vilka är profilerna? Skicka ditt svar senast 20 juni till:

Askersunds kommun, Bo i Askersund, 696 82 Askersund eller e-posta till bo@askersund.se.

Vinnare Profilen!

Förra numrets profiler var Per Eriksson och Åsa Karlsson, båda boende i Ämmeberg. Vinnarna är Britt Samuelsson/Askersund som får en löpare, Alice Karlsson/Askersund som får boken "I hjärtat av Sverige" och Gerd Sjöholm/Askersund som föräras en Turistkarta. Priserna finns att hämta hos Turist- och evenemangsbyrån. Stort grattis!

INFORMATION OM ÖPPETTIDER OCH FELANMÄLAN

Förvaltningskontoren finns samlade i rådhuskvarteret vid torget. Kommunens växel 0583-810 00.

Rådhusets öppettider:
Måndag–fredag kl 7.30–16.30
Lunchstängt kl 12.00–13.00
Flexitid tillämpas.

Förvaltningskontoren stänger kl 12.00 den 5/6 och 20/6. Den 7/6 är kontoren öppna kl 10.00–12.00.

Mer information om öppettider finns på www.askersund.se

Felanmälan under kontorstid
Vatten & avlopp
0583-102 22

Gata/park
Bo Lindh, 0583-810 58
Marcus Wikström, 0583-810 45

Gatljus
Marcus Wikström, 0583-810 45

Felanmälan efter kontorstid
Vatten & avlopp
0583-102 22

Gata/park
0583-102 47

Fastighet
0583-102 45

För övriga frågor ring Askersunds kommuns växel 0583-810 00.

BUMERANGEN

Återbruket Bumerangens butik har nu öppet onsdagar 13.00–18.00. Butiken hittar du på Ullavivägen 5 (bakom Rejmes). Vi säljer begagnade verktyg, böcker, husgeråd, möbler m.m. Vill du skänka något till Återbruket gör du det på Återvinningscentralen vid Ragnsells. Vi tar inte emot kläder och elektronik.

Vid frågor ring Marina Liedberg eller Urban Andersson 070-672 84 44.

**ÖPPETTIDER
KRETSLOPPS-
STATIONEN**

Kretsloppsstationen hos Ragn-Sells, Vapenvägen 4 i Askersund är öppen: Måndagar och torsdagar kl 13.00–19.00

Under tiden april–november även: Onsdagar kl. 15.00–19.00 och första helgfria lördagen i varje månad kl. 09.00–13.00.